

Chceme pracovat v klidu a republiku si rozvracet nedáme

petice
Několik vět
v Rožnově

17
11
19

Rožnov 89

Rožnov 89 # Panely s příběhy roku 1989 v Rožnově pod Radhoštěm směřujícími k sametové revoluci najdete na těchto místech (nebo na <http://roznov89.knir.cz>):

- 1 **Několik vět** – PRÁVĚ ČTĚTE
- 2 **Generální stávka** – před Teslou
- 3 **Charta 77** – autobusové nádraží
- 4 **První máj** – křižovatka u Rosavy
- 5 **Incident** – Nádražní ulice
- 6 **Akce Říman** – Nádražní ulice
- 7 **Demonstrace** – Masarykovo náměstí
- 8 **Občanské fórum** – za Albertem
- 9 **Památník** – Masarykovo náměstí
- 10 **Volby** – Masarykovo náměstí

Několik vět 1989

V červnu 1989 sestavili lidé z okruhu Charty 77 petici **Několik vět**, která měla být všem přijatelnou základní formulací politického mínění společnosti. V sedmi bodech uváděla tyto požadavky: propuštění politických vězňů, neomezenou svobodu shromažďování, legalizaci nezávislých iniciativ, objektivně informující sdělovací prostředky, respektování náboženské svobody, péči o životní prostředí a zahájení svobodné diskuse o hlavních problémech poválečných československých dějin. Petici mohl podepsat kdokoli, kdo s těmito požadavky souhlasil, a měla se stát jakýmsi „národním referendem o směřování země k demokracii“. Neformální petiční výbor tvořili Václav Havel, Jiří Křížan, Alexandr Vondra a Stanislav Devátý. Text Několika vět byl poprvé zveřejněn 29. června 1989 ve vysílání zahraničních rozhlasových stanic Svobodná Evropa, Hlas Ameriky a BBC.

Kampaň

Režimní deník **Rudé právo** petiční akci v článku „Kdo seje vítr“ okamžitě odsoudil a státní orgány proti Několika větám a jejich autorům i signatářům zahájily celostátní represivní kampaň. Text Několika vět nebyl do listopadu 1989 režimními médii zveřejněn a šířil se pouze ve strojopisných kopiích mezi jednotlivci.

Několik vět v Rožnově

Do Rožnova se strojopis petice dostal záhy po svém vzniku, na počátku července 1989, prostřednictvím pražského hudebního publicisty a novináře Jana Rejžky. Podpisy ve městě pak sbíralo několik lidí. Odhadovaný počet signatářů petice v Rožnově je do sta osob. Nejlépe zdokumentovaný – prostřednictvím Archivu bezpečnostních složek – je sběr podpisů v Tesle Rožnov a v Elektroprojektě. Dle dokumentů StB petici v těchto dvou rožnovských podnicích podepsalo 46 lidí.

Odvolejte

Státní bezpečnost v podnicích Tesla a Elektroprojekta v Rožnově brzy zahájila výslechy signatářů Několika vět. Pokud při nich (buď sami, nebo označení jinými pracovníky) potvrdili svůj souhlas a kladný postoj k „pamfletu“, byly jim rušeny služební pasy, měněno pracovní zařazení, snížena platová třída a jejich postoj měl být promítnut do žádosti o byt či jiné sociální výhody. Svůj podpis po „osobních pohovorech“ s vyšetřovateli čtyři lidé odvolali a tři se distancovali od protisocialistického zaměření textu. Mezi aktivní šířitele petice v těchto podnicích patřili například Vlastimil Čich a Zdeněk Koryčanský, proti němuž bylo ve věci zahájeno trestní stíhání okresním prokurátorem ve Vsetíně. Dříve než však stačily přejít režimní represe do „plné realizace“, došlo k listopadové revoluci.

Každý, kdo s tímto stanoviskem souhlasí, je může podpořit svým podpisem. Vládu vyzýváme, aby s ním nenaložila tak, jak je dosud zvyklá s nepohodlnými názory nakládat. Zasadila by tím osudovou ránu nadějím, jimiž jsme vedeni, totiž nadějím na skutečný společenský dialog jako jediné možné východisko ze slepé uličky, v níž se dnes Československo nalézá. (Z textu petice **Několik vět**, 1989)

Výstavu Rožnov 89 vytvořili: Městská knihovna v Rožnově pod Radhoštěm, Fajará, Z. S., a Valašské muzeum v přírodě. **Texty a výběr dokumentů:** Honza Petružela a Matouš Turza. **Koncepce a grafické zpracování:** Honza Petružela. **Citace:** Sobotka, Richard. Události podzimu roku 1989. Strojopis, 1993, SOA ve Vsetíně.

40 000
signatářů

přidalo svůj podpis
pod Několik vět
do podzimu roku 1989.

Knihovna

Podpisy pod **Několik vět** se sbíraly tajně také v rožnovské knihovně. Jarmila Mikulášková k tomu v roce 1993 poznamenala: „Materiály jsme získávali od pana Žan-ty, něco od paní Seidlové a Jiřího Černého. Měli jsme Havlovo prohlášení a petici **Několik vět**, tu do městské knihovny chodili podepisovat lidé i v době, kdy už se za to pronásledovalo a zavíralo.“ (Sobotka, R., 1993)

Elektrony útočí

V podnikovém časopise Tesly Rožnov vyšlo od července do září 1989 několik článků i prohlášení pracovníků podniku odsuzujících **Několik vět** a jejich signatáře.

K práci chceme klid. „[...] Je nám proto nepochopitelné, že se v naší společnosti vyskytují jednotlivci či skupiny lidí, kteří se snaží rozdmýcháváním vášní a protispoločenským jednáním narušit započatou cestu přestavby. My však chceme v klidu pracovat a řešit úkoly, které před námi stojí.“ To jsou slova řady rezolucí, které naši pracující přijímají jako odezvu na vydanou výzvu **Několik vět**. Tuto rozbíječskou výzvu odsuzují i kolektivy našeho podniku. [...] Chceme pracovat v klidu a republiku si rozvracet nedáme.“ (red. *Elektron* 49, 12. července 1989, č. 27, s. 1.)

Strana potřebuje bojovnost všech komunistů. „[...] I když takových spolupracovníků nemáme mezi sebou mnoho, nemůžeme jejich aktivitu na jedné straně podceňovat, ale také ne přeceňovat. Je zvláště zarážející, že se nám takoví lidé aktivizují i v oblasti výzkumné vývojové základny. Od takového jednání, našich také spolupracovníků, se velmi kategoricky já osobně i celá celozávodní stranická organizace distancujeme. Oni zvedají hlavy a myslí si, že komunisté a socialismu oddaní lidé je skloní. Ale hluboce se mýlí. Chartisté a ostatní organizátoři různých nelegálních struktur sledují protilidové, protisocialistické cíle, stojí na nepřátelských pozicích a jsou v cizích službách. S takovými lidmi žádný dialog ani v našem závodě či podniku nepovedeme. O čem také? My usilujeme o zdokonalení socialismu, o jeho větší dynamiku a oni o jeho rozbíjení. Ve svém posledním pamfletu **Několik vět** přicházejí s otázkami, které už u nás byly dávno řešeny [...]“ (Vladislav Ambroz [předseda ČZV KSČ, Tesla Rožnov], *Elektron* 41, 30. srpna 1989, č. 32, s. 1.)

Máte k příběhům
Rožnov 89 doplnění,
vzpomínky, dokumenty?
Napište nám na:
roznov89@knir.cz